ХУЛОСАИ

комиссияи экспертии шурои диссертатсионии 6D.КОА-020-и назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон оид ба диссертатсияи номзадии Нодирова Мавзуна Акбаршоевна дар мавзуи «Чеҳраҳои адабию фарҳангӣ дар эҷодиёти Сотим Улуғзода», ки барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илми филология аз рӯйи ихтисоси 10.01.01 – Адабиёти тоҷик; равобити адабӣ пешниҳод шудааст.

Диссертатсияи Нодирова Мавзуна Акбаршоевна ба таҳқиқи масъалаи таҷассуми бадеии чеҳраҳои адабию фарҳангӣ дар эҷодиёти Сотим Улуғзода бахшида шуда, ҳамчунин, ба таъйини ҷойгоҳи нависанда дар ташаккулу таҳаввули насри муосир ва драматургия таваҷҷуҳ зоҳир гардидааст. Аҳаммияти ин кори диссертатсионӣ дар он зоҳир меёбад, ки нақшу таъсир ва тасвири чеҳраҳои адабию фарҳангӣ дар осори Сотим Улуғзода, аз ҷумла «Ривояти суғдӣ», «Марги Ҳофиз», «Восеъ», «Фирдавсӣ», драмаҳои «Рӯдакӣ», «Ҷавонии Сино», «Алломаи Адҳам ва дигарон», «Қисмати шоир» ва «Ибни Сино» дар қолаби диссертатсия бори аввал таҳқиқ шудааст. Аз ин рӯ, таҳқиқи масъалаи тасвири чеҳраҳои адабию фарҳангӣ дар эҷодиёти Сотим Улуғзода арзишнок ва судманд дониста мешавад.

Навгонии илмии диссертатсия дар он зоҳир меёбад, ки бори нахуст ҳунари портретофарӣ, вижагиҳои тасвир ва заминаю марҳилаҳои ба вуҷуд омадани диди таърихии нависанда роҷеъ ба офаридани симоҳои адабию фарҳангӣ мавриди таҳқиқи диссертатсионӣ қарор гирифтааст. Дар диссертатсия нақши асноду ҳуҷҷатҳои таърихӣ ва хаёли бадеӣ ҳамчун унсурҳои фаъоли тафаккури таърихии нависанда арзёбӣ гардида, дар ин замина нақши унсурҳои мазкур дар офаридани симоҳои адабию фарҳангӣ таҳқиқ шудааст.

Маводи диссертатсия ва дастовардҳои илмии таҳқиқиро дар баррасии масъалаҳои назарӣ ва таърихии алоқаманд ба ҳунари чеҳранигорӣ, дар омӯзиши осори адабӣ, илмӣ ва таърихии Сотим Улуғзода метавон мавриди истифода қарор дод. Маводи таҳқиқ ва натиҷагириҳои муаллифро дар шинохти аз ин ҳам бештари ҳунари нависандагии Сотим Улуғзода, барои таҳияи китобҳои дарсӣ, дастурҳои таълимӣ ва матни лексияҳо дар самти шинохти чеҳраҳои адабӣ ва фарҳангию таърихӣ, махсусан, тасвири симо ва сарнавишти онҳо дар эҷодиёти Сотим Улуғзода

метавон истифода кард.

Диссертатсия ба талаботи бандҳои 31-33-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30-юми июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад. Диссертатсия аз тарафи муаллиф мустақилона навишта шуда, дорои мазмун ва мантиқи ягонаи дохилӣ мебошад. Натиҷа ва нуктаҳои илмии барои ҳимоя пешниҳодшуда саҳми шахсии муаллифи диссертатсияро нишон медиҳанд.

Мавзуъ ва мазмуни таҳқиқи диссертатсионӣ бо шиносномаи ихтисоси 10.01.01 – Адабиёти тоҷик; равобити адабӣ мувофиқ мебошад.

Натиҷаҳои асосӣ, хулосаҳои таҳқиқ ва тавсияҳои муаллиф дар 8 мақолаи муаллиф, аз ҷумла 7 мақола дар маҷаллаҳои илмии тақризшавандаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон инъикос ёфта, бо мазмун ва мавзуи диссертатсия бевосита алоқаманд мебошанд. Автореферати диссертатсия ва мақолаҳои нашркардаи довталаби дараҷаи илмӣ фарогири мазмуну муҳтавои диссертатсия мебошанд. Мақолаҳои илмии интишорёфтаи муаллиф ва теъдоди маводи чопшуда ба талаботи бандҳои 34 ва 35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ мувофиқат менамоянд.

Дар диссертатсияи Нодирова Мавзуна Акбаршоевна истифодаи мавод бидуни ишора ба муаллиф ё маъхаз ба назар намерасад. Ин аз риоя шудани банди 37-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ гувоҳӣ медиҳад.

Дар хулосаи диссертатсия дастовардҳои таҳқиқ ва моҳияти пажӯҳиши масъалаҳои меҳварӣ қайд гардида, дурнамои мавзуи кори диссертатсионӣ таъйин шудааст. Аҳаммияти таҳқиқ, навгониҳои илмии диссертатсия ва арзиши назарию амалии онро ба назар гирифта, комиссияи экспертӣ ба чунин хулоса омад, ки диссертатсияи номзадии Нодирова Мавзуна Акбаршоевна дар мавзуи «Чеҳраҳои адабию фарҳангӣ дар эҷодиёти Сотим Улуғзода» кори илмӣ-таҳқиқии анҷомёфта буда, ба талаботи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ҷавобгӯ мебошад ва онро барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илми филология аз рӯйи ихтисоси 10.01.01 – Адабиёти тоҷик; равобити адабӣ ба ҳимоя пешниҳод кардан мумкин аст.

Комиссияи экспертӣ дар асоси банди 60-и Тартиби додани дараҷаҳои

илмӣ пешниҳод менамояд:

1. Диссертатсияи Нодирова Мавзуна Акбаршоевна дар мавзуи «Чеҳраҳои адабию фарҳангӣ дар эҷодиёти Сотим Улуғзода» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илми филология аз рӯйи ихтисоси 10.01.01 – Адабиёти тоҷик; равобити адабӣ дар ҷаласаи шурои дессертатсионии 6D.КОА-020-и назди Донишгоҳи миллии Тоҷикистон тариқи овоздиҳии ошкоро ба ҳимоя қабул карда шавад.

2. Комиссияи экспертӣ муҳаққиқони зеринро, ки корҳои илмӣ-таҳқиқиашон ба ихтисоси 10.01.01 – Адабиёти тоҷик; равобити адабӣ мувофиқат доранд, ба ҳайси муқарризони расмӣ пешниҳод менамояд:

- Тағоймуродов Рустам Ҳакимович – доктори илми филология, профессори кафедраи адабиёти тоҷики Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Н. Хусрав;

- Бобоҷонова Мадина Ҳайдарҷоновна – номзади илми филология, сармуаллими кафедраи методикаи таълими забон ва адабиёти тоҷики МДТ «Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Б. Ғафуров».

3. Ба сифати муассисаи пешбар **Донишгоҳи давлатии омӯзгории Тоҷикистон ба номи Садриддин Айнӣ** пешниҳод мешавад.

4. Барои гузоштани эълони ҳимоя, матни диссертатсия ва автореферати он дар сомонаҳои Донишгоҳи миллии Тоҷикистон ва Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон иҷозат дода шавад.

5. Барои чопи автореферат бо ҳуқуқи дастнавис ва ирсол гардидани он ба суроғаҳои таъйиншуда иҷозат дода шавад.

Раиси комиссияи экспертӣ:
доктори илми филология,
узви шурои диссертатсионӣ — Низомӣ М.З.

Аъзои комиссияи экспертӣ:
доктори илми филология, профессор,
узви шурои диссертатсионӣ — Кӯчарзода А.

Доктори илми филология, профессор — Исрофилниё Ш.

«27» июни соли 2022.